

Ekonomska aktivnost

U 10.2017. ukupna je industrijska proizvodnja viša +4,3%, a promet u trgovini na malo realno +3,1%. Trend 13 kvartala rasta HR BDP u 3.kv. 2017. +3,3%, a za razdoblje 1.-9.2017. rast je 3,0%

U 10.2017. trend je rasta ukupne industrijske proizvodnje 6. mjesec u nizu i ubrzala je rast na 4,3% na godišnjoj razini, a 2,7% prema 9.2017. Snažan doprinos dolazi od

prerađivačke industrije čiji je udio 80%, a koja raste 7,1% na godišnjoj razini, a značajne grane prehrambena industrija raste 16,3% te industrija pića 14,6%. Za razdoblje

1.-10.2017. ukupna industrijska proizvodnja porasla je skromnih +2,8%, a prerađivačka industrija +3,6%. Realni promet u trgovini na malo bilježi trend rasta dulji od 3 godine, ali je u 10.2017. rast usporio na godišnjoj razini na +3,1%, nominalno je rast +5,4%, ali je prema 9.2017. očekivani pad, realno -0,5%, nominalno -0,2%, a za razdoblje 1.-10. 2017. i nadalje je značajan rast od +5,0% realno, nominalno +7,1%. U 12.2017. očekuje se rast blagdanske potrošnje za 500 milijuna kuna na 12,5 mrd kuna. Trend je od 13.

kvartala rasta BDP-a HR i u 3. kvartalu 2017. veći je realno za 3,3%, sezonski prilagođeno 3,2%, nominalno 4,9%, što je više od prosjeka EU od 2,5%, ali značajno niže od većine zemalja EU10. Premda rast izvoza od 5,7%, ponajprije robnog, čini najveći pojedinačni doprinos, utjecaj neto inozemne potražnje je i nadalje negativan jer je rast uvoza roba i usluga 9,5%. Doprinos domaće potražnje je pozitivan, a predvodi osobna potrošnja rastom od +3,7%. Ohrabruje ubrzanje rasta investicija na +3,4%, ali je ubrzala i potrošnja države na +2,7%. Za 1.-9. 2017. rast je BDP-a HR +3,0%.

Životni standard i raspoloženje potrošača

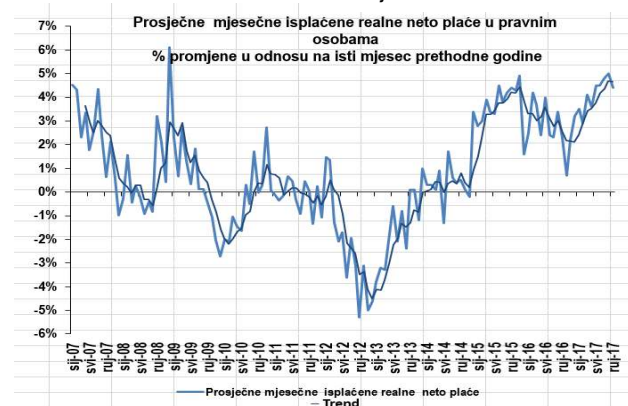
U 9.2017. neto plaća po zaposlenom 5.958 kuna i rast je usporen na +4,4% realno. Indeksi očekivanja i pouzdanja potrošača pod utjecajem percepcije ekonomske situacije u HR u narednih 12 mj.

U 9.2017. trend rasta isplaćenih mjesečnih prosječnih neto plaća zaposlenih u pravnim osobama približava se trećoj godini u nizu i na godišnjoj razini su veće realno +4,4%, nominalno +5,9% i iznosila je

5.958 kuna što je 60 kuna manje nego prethodni mjesec. U odnosu na 8.2017. prosječne neto plaće su +2,5% više, ali nominalno niže za -1,0%, poradi ubrzanog rasta cijena. Nastavlja se i u 9.2017. trend da je

najviša prosječna neto plaća isplaćena u zračnom prijevozu u iznosu od 10.554 kuna, a najniža u proizvodnji odjeće od 3.671 kune. Za razdoblje 1.-9.2017. prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama realno je bila viša za +4,2%, nominalno za +5,3% i iznosila je 5,960 kuna, a najveći pozitivni doprinos imale su promjene u sustavu poreza na dohodak, a negativni rast inflacije. U 9.2017. medijalna isplaćena neto plaća

iznosila je 5.288 kuna i bila je niža za 147 kuna prema 8.2017., a medijalna isplaćena bruto plaća bila je 6610 kuna. Kompozitni indeks očekivanja potrošača bilježi poboljšanje na mjesečnoj razini za 0,1 bod na -9,0 boda, ali pogoršanje na godišnjoj razini za 5,0 boda. Indeks pouzdanja potrošača je na -17,2 boda i veći je za 0,4 boda prema 10.2016., ali je niži za 0,5 boda u odnosu na 9.2017. Kod oba indeksa primarni negativni utjecaj povezan je uz očekivanje ekonomske situacije u HR u narednih 12 mjeseci.

Tržište rada

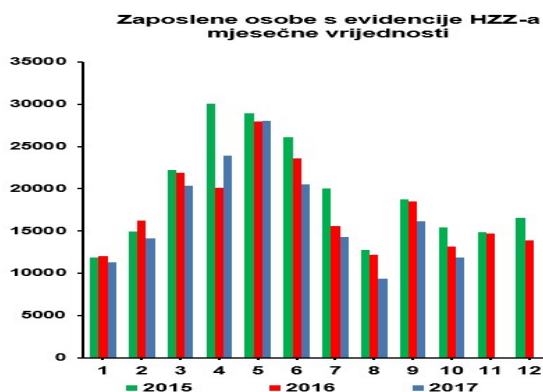
U 10.2017. rast broja nezaposlenih za 6,8% prema 9.2017., a pad za -20,2% prema 10.2016. Stopa registrirane u porastu za 0,8 p.b. na 11,6%, a anketne nezaposlenosti na 10,5% u 10.2017.

U 10.2017. je broj evidentiranih nezaposlenih porastao, na mjesečnoj razini za +6,8% ili 11.470 osoba na 180.404 osobe, ali je to još uvijek manji za -20,1% ili 45.229 osoba prema 10.2016. Na godišnjoj razini nezaposlenost je pala u svim

dobnim skupinama, a najviše u onim mlađim do 30 godina starosti. Pala je i u svim obrazovnim skupinama pri čemu najteže posao pronalaze osobe sa ili bez osnovne škole čiji je udio u ukupnim 6,3%, a najlakše osobe sa KV i VKV obrazovanjem čiji je udio u ukupnoj nezaposlenosti

29,7%. U 10. 2017. pao je na godišnjoj razini broj izašlih iz evidencije za -3,4% na 21.367 osoba. Zaposleno je samo 11.899 osoba što je najmanji broj od 2010., od čega 10.437 osoba na temelju radnoga odnosa, a to je -11,9% manje prema 10.2016. Udio zaposlenih na određeno vrijeme je blago pao, ali i je nadalje visokih 86,4%. Prema djelatnostima najviše je zaposlenih u industriji 18,3% te trgovini 17,4%.

obrazovanju 11,5%, turizmu 9,7% i građevinarstvu 8,3%. EBRD ističe kao izuzetno nepovoljno da je HR na 132. mjestu od 138 zemalja po kapacitetu za zadržavanje talenata. Za 2018. očekuje se 31.000 radnih dozvola za zapošljavanje stranaca, bitno najviše do sada, od čega za novo zapošljavanje 22.000, za produženje već izdanih dozvola 9.000. Stopa je registrirane nezaposlenosti u 2017. u porastu za 0,8 p.b. na 11,6%, a anketne na 10,5%. I HR je 4. po visini u EU28.

Financijsko tržište i inflacija

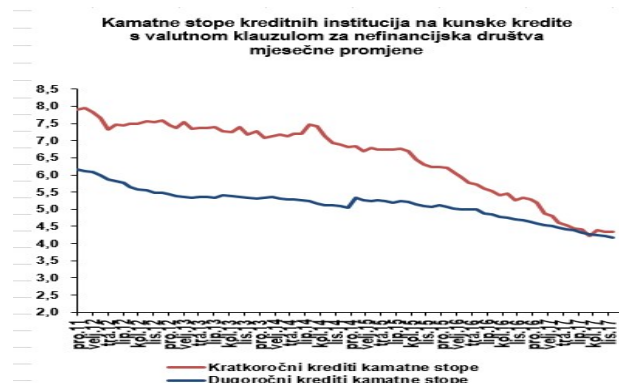
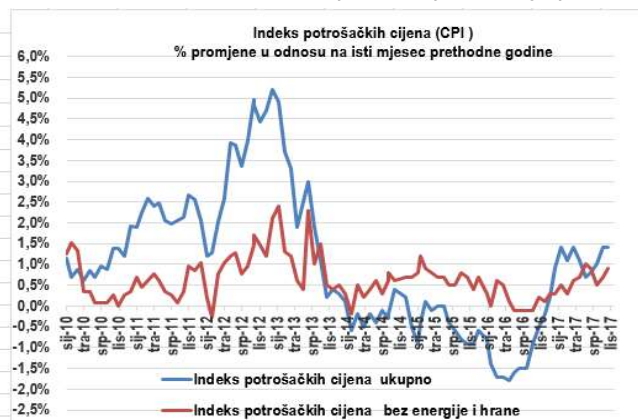
U 10.2017. inflacija se zadržala na +1,4% kao i prethodni mjesec. Nastavak rasta temeljne inflacije na +0,9%. HR izdala euroveznicu od 1.275 mrd€ uz kamatu od 2,75% na 12 godina. CDS HR je 97,4 b.b.

U 10.2017. inflacija je na godišnjoj razini kao i prethodni mjesec na +1,4%, dok je na mjesečnoj razini rast cijena usporio na +0,4% nakon visokih +1,5% prethodni mjesec. Za razdoblje 1.-10.2017. rast cijena je +1,1%, a na godišnjem prosjeku

inflacija je +0,9%. U 10.2017. temeljna je inflacija na +0,9% na godišnjoj razini, na mjesečnoj razini +0,7%, za razdoblje 1.-10.2017. kao i na godišnjem prosjeku +0,6%. Najveći rast cijena na godišnjoj razini je i nadalje u kategoriji hotela i

restorana +6,3% te hrane +3,3% i prijevoza +1,9%. U 9.2017. nakon više od 5 godina preokret trenda pada kredita poduzećima za obrtna sredstva i investicije koji rastu za 0,9% na godišnjoj razini, a 0,3% na mjesečnoj razini i iznosili su 66,4 milijarde kuna. Za otplatu i refinanciranje dugova cestarskog sektora HR je u 11.2017. izdala 1,275 milijardi eurobezvnece, dospijeća 2030. godine, uz prinos od 2,953% i kupon od 2,75%.

najpovoljniju do sada. Na domaćem tržištu HR je izdala obveznicu od 5,8 mrd. kuna sa dospeljećem 2023. uz rekordno nisku kamatu od 1,75% prinosa 1,80%. HR premija rizika CDS je krajem 11.2017. pala na 97,4b.b. što je najniža razina ikad zabilježena. U narednom razdoblju mogući je nastavak pada premije rizika HR, uz uvjet daljnjeg smanjivanja javnog duga i deficita državnog proračuna, bitnog dinamiziranja strukturnih reformi te očekivanog podizanja HR kreditnog rejtinga u prvoj polovini 2018.

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi (b.b.)

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank Research

[illegible]

Vanjska trgovina i svijet

Hrvatski robni izvoz je porastao +13,4% za razdoblje 1-9.2017., a pokrivenost uvoza izvozom je 62,3%. Industrijska je proizvodnja u 9.2017. porasla u EU28 +3,3%, u Italiji +2,4%, u Njemačkoj +3,5%. U 11.2017. indikator poslovne klime EA19 na +1.49 boda najviša razina od 6.2007.

Za razdoblje 1-9.2017. hrvatski robni izvoz je veći za +13,4%, robni uvoz je veći +10,3%, te se manjak robne razmjene povećao za +5,5% uz pokrivenost robnog uvoza izvozom od 62,3%. U 9.2017. industrijska je proizvodnja porasla na godišnjoj razini u EU28 +3,6% u EA +3,3%, a glavni pokretač je bila proizvodnja trajnih potrošnih dobara, ali se na mjesečnoj razini bilježi pad u EU28 -

0,5%, a u EA -0,6% primarno pod utjecajem pada proizvodnje kapitalnih dobara. Industrijska je proizvodnja rasla u Njemačkoj +3,5% u Italiji +2,4% na godišnjoj razini, ali je u 9.2017. na mjesečnoj razini pad u Njemačkoj -1,8% u Italiji -1,3%. U 3. kvartalu 2017. BDP EU28 i EA, sezonski prilagođen, ubrzao je rast na +2,5% na godišnjoj razini što je najbolji rezultat od

početka krize 2008., dok je rast BDP u oba područja prema 2.kv. 2017. +0,6%. Pozitivni doprinos ponajprije dolazi od rasta BDP-a Njemačke od +2,8% na godišnjoj razini i rasta od +0,8% prema 2. kv. 2017. temeljenog na investicijama i neto izvozu. EU28 je konačno ostvarila dinamičniji rast BDP-a od SAD koji je u 3.kv. 2017. bio +2,3% na godišnjoj razini i +0,7%

prema 2. kv. 2017. U eurozoni rast zaposlenosti i rast proizvodne aktivnosti mjereno PMI indeksom na najvišoj je razini od uvođenja eura. FED bi očekivano trebao u 12.2017. po 3. put u 2017. podići bazičnu kamatnu stopu za 0,25 p.b., ali je u 2018. pod novim vodstvom FED-a moguća umjerena dinamika njena rasta, budući da je inflacija i nadalje ispod i teško će u 2018. doseći ciljanih 2%. Indikator poslovne klime EA19 u 11.2017. raste 0,05 boda na +1.49 boda, i najviši je od 6.2007.

